

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI
IXTISOSLASHTIRILGAN TA’LIM MUASSASALARI AGENTLIGI
HUZURIDAGI PEDAGOGIK MAHORAT VA XALQARO BAHOLASH
ILMIY-AMALIY MARKAZI**

**UMUMIY O‘RTA VA MAKTABDAN TASHQARI TA’LIM
TASHKILOTLARI MUSIQA MADANIYATI FANI O‘QITUVCHILARINI
ATTESTATSIYADAN O‘TKAZISH UCHUN MALAKA SINOVIDA
FOYDALANILADIGAN TEST TOPSHIRIQLARI
SPETSIFIKATSIYASI**

Toshkent – 2026

**UMUMIY O‘RTA VA MAKTABDAN TASHQARI TA’LIM
TASHKILOTLARI PEDAGOG KADRLARINI ATTESTATSIYADAN
O‘TKAZISH UCHUN MUSIQA MADANIYATI FANIDAN MALAKA
SINOV TOPSHIRIQLARI SPETSIFIKATSIYASI**

Mazkur spetsifikatsiya Musiqa madaniyati o‘quv fanidan umumiy o‘rta ta’lim tashkilotlari o‘qituvchilarini attestatsiyadan o‘tkazish malaka sinovida foydalaniladigan test topshiriqlarining mazmuni, qamrovi, turi, shakli hamda baholash mezonini talablarini aks ettiradi.

I. Umumiy tamoyillar

Baholash maqsadi – talabgorlarning musiqa madaniyati fani bo‘yicha nazariy bilimlari, amaliy ko‘nikma va kompetensiyalarini kompleks baholash.

Ushbu baholash natijalari asosida pedagog kadrlar attestatsiyasida qabul qilinadigan qarorlar asosli bo‘lishini ta’minlash maqsadida baholashning barcha bosqichlarida validlik, ishonchlilik, adolat va shaffoflik tamoyillariga rioya qilinishi ta’minlanadi.

II. Me’yoriy asoslar

1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 26-maydagi “Maktabgacha va maktab ta’limi vazirligi hamda uning tizimidagi tashkilotlar faoliyatini samarali tashkil etish chora-tadbirlari to‘g‘risida” PF-79-son farmoni.

2. Vazirlar Mahkamasining 2021-yil 17-sentyabrdagi “Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta’lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 572-son qarori.

3. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2023-yil 29-dekabrda “Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta’lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibi takomillashtirilishi munosabati bilan O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining “Maktabgacha, umumiy o‘rta, o‘rta maxsus, professional va maktabdan tashqari ta’lim tashkilotlari pedagog kadrlarini attestatsiyadan o‘tkazish tartibini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 2021-yil 17-sentyabrdagi 572-son qaroriga o‘zgartirish va qo‘shimchalar kiritish haqida”gi 692-son qarori.

III. Baholash qamrovi

Musiqa madaniyati fani o‘qituvchilari uchun mutaxassislik fanidan jami 35 ta, kasb standartlaridan 5 ta jami 40 ta test topshirig‘i taqdim etiladi va umumiy test

topshiriqlarini bajarish uchun jami 90 daqiqa vaqt berilgan. Bunda yopiq test topshiriqlaridan *yagona to'g'ri javobni talab qiladigan test topshiriqlari(Y1)*, *moslashtirishni talab qiladigan test topshiriqlari(Y2)* va *ketma-ketlikni talab qiladigan test topshiriqlari(Y3)* foydalaniladi

Test topshiriqlarining mazmun sohasi va baholanadigan bilim va ko'nikmalari bo'yicha taqsimoti

1-jadval

Mazmun soha	Baholanadigan konstruktlar	Testlar soni
MUSIQA MADANIYATI		35 ta
1. Musiqa savodxonligi (1–20-savollar)		
1.1. Musiqa savodxonligi	– musiqa savodxonligi bilish; – musiqa nazariyasini bilish; – tovushlarning nomlari, oktavalari va ularning harfiy tizimdagi belgilarini farqlay olish; – tovushlarning oktavalarini farqlay olish; – tovushlarning harfiy tizimdagi belgilarini farqlay olish; – alteratsiya belgilarining harfiy tizimdagi ifodalanishini aniqlay olish; – tovushlar engarmonizmini bilish; – tovush cho'zimi uzaytirish belgilarini aniqlay olish; – pauza belgilarini bilish; – tovush cho'zimi va ularning yozilishini bilish; – musiqa kalitlarini aniqlay olish; – nota yozuvini qisqartirish va soddalashtirish belgilarini bilish; – musiqa templarini farqlay olish; – dinamik belgilarni bilish; – ijro xarakterini belgilovchi terminlarni bilish va aniqlay olish; – intervallarni farqlay olish; – uchtovushlik tuzilishini aniqlay olish; – dominantseptakkord tuzilishini aniqlay olish; – xalq ladlarini bilish; – lad pog'onalarining nomlarini bilish; – parallel tonalliklarni aniqlay olish; – musiqaning ifoda vositalarini to'g'ri qo'llay olish; – musiqiy asarlarni tahlil qila olish.	20 ta
2. Musiqiy cholg'ular (21 savol)		

2.1. Musiqa cholg'ulari	– musiqa cholg'ularining nomlarini bilish; – cholg'ularining guruhlarini aniqlay olish; – cholg'ularining registrini aniqlay olish; – cholg'ularining guruhlarini farqlay olish.	1 ta
3. Musiqiy janrlar (22–23-savollar)		
3.1. Musiqiy janrlar	– musiqiy janrlarning turlarini bilish va farqlay olish; – musiqiy janrlarning turlarini farqlash.	2 ta
4. Bastakorlik va kompozitorlik ijodi (24–28-savollar)		
4.1. Bastakorlik va kompozitorlik ijodi	– o'zbek bastakorlarini bilish; – rus kompozitorlarining hayoti va ijodini bilish; – rus kompozitorlarining asarlarini bilish; – xorij kompozitorlarini bilish; – xorij kompozitorlarining asarlarini bilish; – o'zbek bastakorlarini asarlarini farqlay olish; – rus kompozitorlar asarlarini tahlil qilish; – rus kompozitorlarining asarlarini aniqlay olish; – xorij kompozitorlarini farqlay olish; – xorij kompozitorlarining asarlarini tahlil qilish.	5 ta
5. Raqs san'ati (29 savol)		
5.1. Raqs san'ati	– o'zbek xalq raqslarini farqlay olish; – xalq raqslarini aniqlash; – zamonaviy raqslarni farqlay olish.	1 ta
6. Maqom san'ati (30-33 savollar)		
6.1. Maqom san'ati	– maqom san'atini bilish; – maqom bo'limlarini farqlay olish; – maqom kuylarini tahlil qilish; – maqom kuylarini aniqlay olish.	4 ta
7. Dirijorlik (34-savol)		
7.1. Dirijorlik	– dirijorlik sxemalarini bilish; – dirijorlik texnikasi va taktik usullarini tushunish; – amaliy mashg'ulotlarda qo'llay olish; – o'lchovlarni aniqlay olish.	1 ta
8. Xor san'ati (35-savol)		
8.1. Xor san'ati	– xordagi ovoz diapazonlarini farqlay olish; – xor ovozlari tahlil qilish.	1 ta

**Kasb standartlaridan tuziladigan test topshiriqlarining mazmun sohasi
va baholanadigan bilim va ko'nikmalari bo'yicha taqsimoti**

2-jadval

1. KASB STANDARTI (36 – 40-savollar)	5 ta
---	-------------

1.1. Kasbiy standartlar	– pedagogning kasbiy standartlari (o‘quv jarayonini rejalashtirish, ta’lim samaradorligini ta’minlash, o‘zlashtirishni baholash va qayta aloqani taqdim etish, tarbiyaviy faoliyatni tashkil etish, xavfsiz rivojlantiruvchi ta’lim muhitini yaratish va ta’minlash, o‘z-o‘zini rivojlantirish va kasbiy o‘sish, hamkasblar va ta’lim oluvchilarning ota-onalari bilan hamkorlik qilish)ni bilish va pedagogik vaziyatlarda qo‘llay olish.	5
--------------------------------	--	---

Kognitiv ko‘nikmalar taqsimoti

3-jadval

T/r	Kognitiv daraja	Izohi	Test soni
1	Bilish	Fanga doir nazariy ma’lumotlar, atamalar, qoidalar, tushunchalarni eslab qolish, ularning mazmuni, maqsadi va qo‘llanilishini tushunish	6
2	Qo‘llash	Bilim, tushuncha va protseduralarni yangi (notanish) kontekstlarda qo‘llay olish	28
3	Mulohaza qilish	Faktlar, dalillar, fikrlarni taqqoslash, tahlil qilish, taxmin qilish va xulosa(lar) chiqarish	6

IV. Baholash mezoni

Talabgorning umumiy balini (raw score) hisoblash uchun har bir to‘g‘ri javob uchun 1 ball, noto‘g‘ri javob uchun 0 ball beriladi. Umumiy 40 ballni tashkil qiladi.

V. Imtihon tartibi

Taqiqlangan vositalar: imtihon vaqtida mobil telefon, aqlli soat, planshet yoki elektron eslatmalardan foydalanish qat’iyan man etiladi.

Axloq va intizom: nusxa ko‘chirish, yordam so‘rash yoki yordam berish, imtihon davomida gaplashish, ruxsatsiz chiqish kabi holatlar taqiqlanadi.

Nazoratchi qoidabuzarlikni aniqlaganda, uni rasmiylashtirib, tinglovchini testdan chetlashtiradi va natijasi bekor qilinadi.

VI. Tavsiya etiladigan asosiy adabiyotlar

1. Y.V.Uvarova, N.P.Cheryomuxina Musiqa savodxonligi. Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 1-sinfi uchun darslik. 2025. Novza.
2. Musiqa savodxonligi. Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 2-sinfi uchun darslik. (N. P. Cheryomuxina). 2023. Novza
3. Musiqa savodxonligi. Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 3-sinfi uchun darslik. (N. P. Cheryomuxina). 2023. Novza
4. Musiqa savodxonligi. Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 4-sinfi uchun darslik. (N. P. Cheryomuxina, A. M. Abdullayev. 2023. Novza
5. Musiqa. Umumiy oʻrta taʼlim maktablarining 5-sinfi uchun darslik. U. U. Mirzaxmedov, N. P. Cheryomuxina, A. M. Abdullayev. 2024. Novza
6. Musiqa. 6-sinf uchun darslik. Qayta ishlangan 6-nashri S. Begmatov, “Gʻafur Gʻulom ijodiy uyi” 2017.
7. Musiqa. 7-sinf uchun darslik. Qayta ishlangan va toʻgʻri nashri, Oqilxon Ibrohimov, Jamil Sadirov, “Gʻafur Gʻulom” 2017.
8. “Oʻzbek musiqa tarixi”. S. Begmatov Toshkent-2018 “Fan va texnologiya” nashriyoti, 2018
9. “Musiqa tarixi”. O. A. Ibrohimov, Gʻ. M. Xudoyev Toshkent - 2018 “Barkamol fayz media” nashriyoti, 2018-yil
10. “Musiqa elementar nazariyasi” Qadamboy Rahimov “Musiqa” nashriyoti Toshkent 2007
11. “Oʻzbek anʼanaviy cholgʻulari” Begmatov S Toshkent “Yangi nashr” 2008-yil
12. “Xorshunoslik va xor jamoalari bilan ishlash uslubi” G.Mansurova Toshkent “Yangi nashr” 2008
13. “Oʻzbek anʼanaviy cholgʻu ijrochiligi” Anvar Abdullayev uslubiy qoʻllanma Qoʻqon-2024
14. “Maqom asoslari” Oqilxon Ibrohimov Toshkent “Yuron-Iqbol”- 2018 15. “Xor dirijyorligi” R.Tursunov Toshkent 2006
15. “Xorijiy musiqa adabiyoti” A.X.Trigulova Toshkent 2008
16. “ Rus musiqa tarixi” L.Urmanova Toshkent 2011
17. “ Oʻzbek xalq musiqa ijodi” Q. Panjiyev 2025
18. “ Musiqa nazariyasi” L.Urmanova Toshkent 2013
19. “ Musiqa nazariyasi” V. Vaxromyev 1962

VII. Pedagogik mahorat va kasb standartlari bo'yicha manbalar

1. Mavlonova R.A., Umumiy pedagogika. Darslik. – Toshkent: Fan va texnologiyalar, 2018. – 528 b.
2. Xoliqov A. Pedagogik mahorat. Darslik, – Toshkent: “Bayoz” nashriyoti, 2025. – 504 b.
3. Tolipov O‘., Ro‘ziyeva D. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. O‘quv qo‘llanma. – Toshkent: “Innovatsiya-ziyo” nashriyoti, 2019. – 276 b.
4. Sh. Abdiraimov v.b. Ta’limda baholash va monitoring asoslari. O‘quv-uslubiy qo‘llanma. – Toshkent, TDYU nashriyoti, 2026. – 208 bet.
5. Umumiy o‘rta ta’lim maktab o‘qituvchisi kasb standarti.
6. Sharipova G., Xodjayeva Z. Musiqa o‘qitish metodikasi. Darslik. Toshkent “NIF MSH”, 2020

Eslatma: test topshiriqlari mazmuni tavsiya etilgan adabiyotlarda aks etgan mazmun, tamoyil va yondashuvlar bilan moslashtiriladi, ammo test topshiriqlari to‘g‘ridan to‘g‘ri manbalardan olinmaydi. Malaka sinoviga tayyorgarlik ko‘rish jarayonida tavsiya etilgan adabiyotlar eslab qolish manbai sifatida xizmat qilishdan ko‘ra, umumiy kasbiy tayyorgarlikni mustahkamlashga qaratilgan.